

Het doen van onderzoek

Ervaringen uit de onderzoekspraktijk

Anton van Wijk
Verinorm

Introductie

Verinorm

Onderzoeksbureau op het
gebied van sociale veiligheid

Directeur/bestuurder

Dr. mr. Anton van Wijk
(psycholoog/criminoloog/cul-
tuurwetenschapper) en

Prof. mr. Marjan Olfers
(jurist)

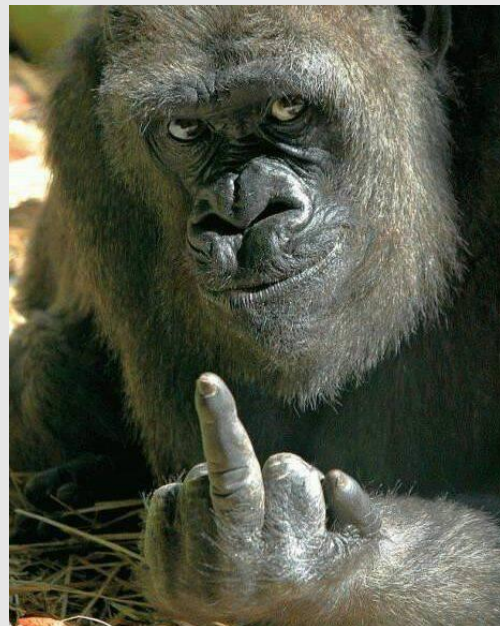

Meldingen

- Opdrachtgever
- Formulering onderzoeksopdracht
- Bewaken onafhankelijkheid
- Topje van de ijsberg?
- Proportionaliteit en subsidiariteit
- 'Klein' beginnen

Leiderschap

Macht vermindert empathie

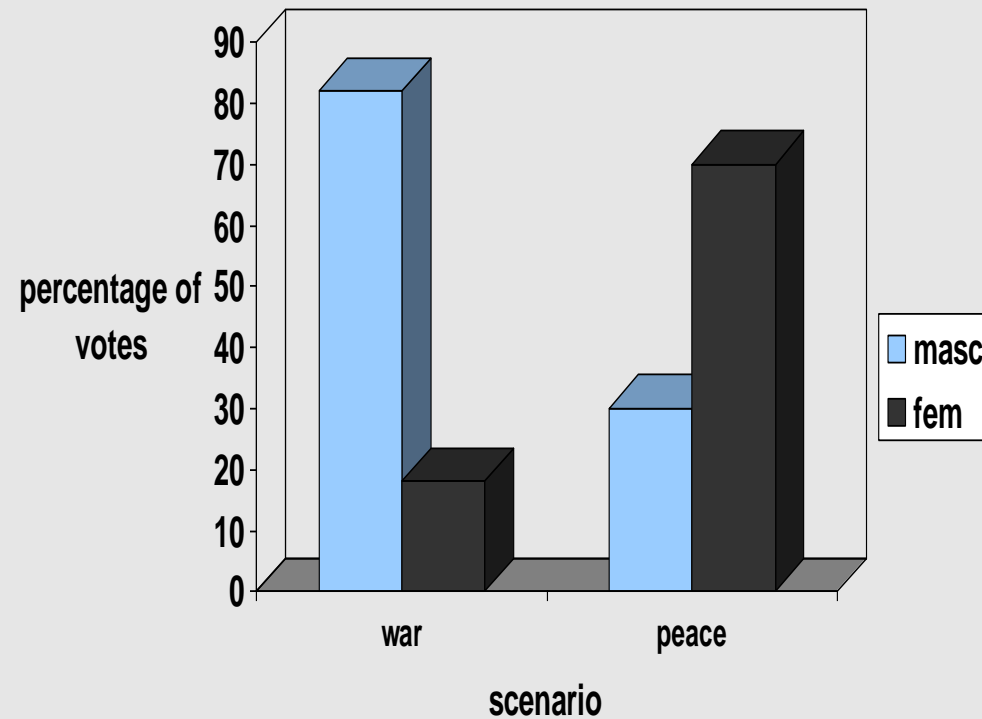
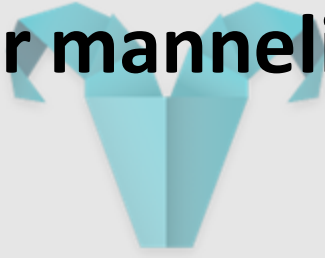
Verkeerde "E"

Mchtig: 33%

Niet Machtig: 12%

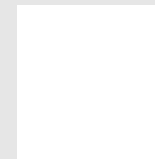
Bij dreiging kiezen we voor mannelijke leider

Mannelijk
(Masc)

Vrouwelijk
(Fem)

Verschillende onderzoeken

- Persoonsgericht onderzoek naar 1 of meer meldingen (Vergunning)
- Feitenonderzoek
- Patronenonderzoek
- Cultuuronderzoek
- Medewerkerstevredenheidsonderzoek
- Onderzoek

Eerste fase

- Oriënterende fase
- Deskresearch
- Eerste gesprek melder(s) en verweerder(s)
- Getuigen
- Ondersteunend bewijs
- Beoordeling

Gesprek melder(s) 2

- Groter of kleiner maken
- Achterliggende problemen!
- Valkuil 1: stereotypen
- Valkuil 2: fundamentele attributiefout (overschatting persoon, onderschatting situatie)
- Valkuil 3: 'meegaan in het verhaal'
- Valkuil 4: confirmation bias
- Elkaar scherp houden en kritisch blijven
- Profiel is heterogeen, maar...

Gesprek verweerder

- Zelfde als bij melders
- Uitdaging 1: open mind!
- Uitdaging 2: cognitieve vervormingen
- Uitdaging 3: blaming the victim
- Uitdaging 4: blaming de onderzoeker
- Onjuiste beschuldigingen
- Rol advocaat/VP/politie
- Profiel is heterogeen, maar...

Gesprek getuigen

- Wie?
- Hoeveel?
- Sluiten van bondjes
- Weging ivm nut en noodzaak

Gesprekverslag

- Bandopnamen
- Verschillende varianten
- Feitelijke onjuistheden
- Ruimte voor extra informatie
- Niet goedgekeurd, en dan?
- Gespreksverslag ook naar melder
- Hoor- en wederhoor cruciaal
- Beoordeling: meer gesprekken of rapporteren

Rapportage

- Concept voor de opdrachtgever
- En verweerder!
- Feiten en omstandigheden
- Overzichtelijke opbouw
- Balans en nuance
- Kwalificatie adhv normenkaders
- Wel of geen advies
- Communicatie intern en extern

Tot slot

- Onderzoek doen is een vak
- Grote mate van druk
- Je doet het zelden goed
- Slaan we niet door?
- Cruciale rol VP/Ombudsfunctionarissen

We houden meer van valsspelers dan van spelbrekers

- “De speler, die zich tegen de regels verzet, of zich eraan onttrekt, is spelbreker. Aan de spelhouding is het begrip fair ten nauwste verbonden: men moet ‘eerlijk’ spelen. De spelbreker is heel iets anders dan de valsche speler. Deze laatste veinst het spel te spelen. Hij blijft den tooverkring van het spel in schijn erkennen. De gemeenschap van het spel zonde lichter dan den spelbreker, want deze laatste breekt zijn zelf”. Johan huizinga, proeve ene spelbepaling der natuur, 1955.

zijn

m.olfers@verinorm.nl

06 28868893